

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3101/2018. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Ítéltábla Pk.I.20.172/2018/2. sorszámú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2018. március 9. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § és ugyanezen törvény 27. §-a alapján, mert álláspontja szerint a Szegedi Ítéltábla Pk.I.20.172/2018/2. sorszámú végzése sérti az Alaptörvény C) cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt hatalommegosztás alkotmányos elvét és a hatalom erőszakos megszerzésére, gyakorlására vagy kizárólagos birtoklására irányuló törekvések tilalmát; az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt állami alapjogvédelmi kötelezettséget; az Alaptörvény II. cikkében elismert emberi méltósághoz fűződő alapvető jogot; az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében elismert, a személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő alapvető jogot; az Alaptörvény VIII. cikk (3) bekezdésének utolsó mondatában foglalt, a politikai pártok közvetlen hatalomgyakorlását tiltó szabályt; az Alaptörvény IX. cikk (1)–(5) bekezdéseiben elismert véleménynyilvánítás szabadságát; az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdéseiben biztosított jogegyenlőségi és diszkrimináció-tilalmi szabályokat; az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes hatósági eljárás jogát; az Alaptörvény XXV. cikkben elismert petícióhoz való jogot, valamint az Alaptörvény 37. cikk (1) bekezdésében előírt, a központi költségvetés végrehajtására vonatkozó alkotmányos elveket.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapjául szolgáló választási ügyben a Szegedi Ítéltábla hivatkozott sorszámú végzésében megállapított tényállás rövid lényege szerint az indítványozó a hódmezővásárhelyi időközi polgármester választással kapcsolatban 2018. február 11. napján kifogást nyújtott be a Hódmezővásárhelyi Megyei Jogi Város Helyi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: HVB). E kifogásában a választási kampány körülményeit sérelmezte részletesen felsorolva az annak során történeteket rögzítő írásközlések megjelenési formáit és elérhetőségét, illetve emellett az állami szerepvállalás aránytalanságát. Álláspontja szerint az ilyen jellegű kampánysértések országos méreteket öltöttek. A HVB a 131-15-283/2018. sorszámú határozatával a kifogást érdemi vizsgálat nélkül, elkészttség okán utasította el, mert a kifogás tárgyává tett, interneten közzétett írásközlések megjelenési idejéhez képest a Ve. 209. § (1) bekezdésében a kifogás előterjesztésére megszabott határidő eltelt. Az indítványozó a HVB döntése ellen fellebbezéssel élt. A fellebbezés alapján eljáró Csongrád Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) 4/2018. (II. 19.) határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta, a kifogást érdemben elbírálta és elutasította.
- [3] A TVB hivatkozott határozatával szemben az indítványozó bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyet a Szegedi Ítéltábla a Ve. 222. § (1) bekezdésére figyelemmel, a Ve. 231. § (1) bekezdés e) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül azért utasított el, mert az indítványozó nem tekinthető érintettnek az eljárás alapjául szolgáló választási ügyben (erről lásd: a Szegedi Ítéltábla Pk.I.20.172/2018/2. sorszámú végzésének 1–2. oldalait).
- [4] 1.2. Az indítványozó ezt követően terjesztett elő alkotmányjogi panaszt, amelyet a Ve. 233. § (1) bekezdésére figyelemmel, az Abtv. 26. §-ára és az Abtv. 27. §-ára alapít. Figyelemmel azonban arra, hogy az indítványozó az Abtv. 26. § vonatkozásában nem jelöl meg alaptörvény-ellenesnek állított jogszabályt, így az Alkotmánybíróság az indítványt egységesen az Abtv. 27. § alapján bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasznak tekinti, és ekként bírálja el. Az indítványozó azért kezdeményezi a Ve. 233. § (1) bekezdésére figyelemmel, az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárást, mert álláspontja szerint az ítéltáblai döntés több

Alaptörvényben megjelölt szabályt is sért. Ennek megfelelően az indítványozó a panaszában megnevezi az Alaptörvény C) cikk (1) és (2) bekezdéseiben foglalt hatalommegosztás alkotmányos elvének és a hatalom erőszakos megszerzésére, gyakorlására vagy kizárólagos birtoklására irányuló törekvések tilalmának, az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt állami alapjogvédelmi kötelezettségnek, az Alaptörvény II. cikkében elismert emberi méltósághoz fűződő jognak, az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében biztosított személyes adatok védelméhez és közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő jognak, az Alaptörvény VIII. cikk (3) bekezdésének utolsó mondatában foglalt, a politikai pártok közvetlen hatalomgyakorlását tiltó alkotmányjogi szabálynak, az Alaptörvény IX. cikk (1)–(5) bekezdéseiben elismert véleménynyilvánítási jognak, az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdéseiben megfogalmazott jogegyenlőségi és diszkrimináció-tilalmi szabályoknak, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes hatósági eljárás jogának, az Alaptörvény XXV. cikkében elismert petícióhoz való jognak, valamint az Alaptörvény 37. cikk (1) bekezdésében előírt, a központi költségvetés végrehajtására vonatkozó alkotmányos követelményeknek a sérelmét.

- [5] Az indítványozó e felhívott alaptörvényi szabályok sérelmének közös indokaként egységesen azt adja elő, hogy a kormányzó politikai párt a kormányzati helyzetét kihasználva, illetve emellett az állami és hivatali, valamint a pártbéli szerepeket összeszemosva aránytalan és szabálytalan állami kampányeszközöket használ. Az indítványozó ennek igazolásaként jelöli meg, hogy a kormányfő és az egyik államminiszter is aktívan részt vett a helyi választási kampányban. Az indítványozó emellett kifogásolja egyfelől, hogy a kormányfő nem pártvezetőként, hanem kormányfői minőségében kampányolt, amikor saját rezidenciáján fogadta a helyi jelöltet, másfelől pedig az államminiszter az állami forrásokért való lobbizást és az uniós, valamint a hazai forrásfelhasználást és fejlesztéseket a saját jelölt megválasztásának feltételéhez kötötte. Az indítványozói álláspont szerint, „ha a kormány tisztviselői állami szerepüket, befolyásukat felhasználva kampányolnak, az a választások tisztaságát sérti”. Az indítványozó meglátása szerint ennek célja, hogy a kormányzati hatalmat felhasználják a helyi önkormányzati választás kimenetelének befolyásolására, de emellett ezek a kifogásolt helyi események kihatnak a közelgő országgyűlési választásokra is. Az indítványozó ennek figyelembevételével úgy véli, hogy az ügyben eljáró választási bizottságok szakszerűtlen döntéseket hoztak, amelyek sértik az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében garantált hatósági eljárás tisztességességének elvét.
- [6] 2. Az alkotmányjogi panaszra a jelen ügyben – bizonyos eltérésekkel – az Abtv. rendelkezései irányadók, vagyis az Alkotmánybíróság csak annyiban része a választási eljárásnak, amennyiben a rendes felülvizsgálati bíróság döntését követően az Alaptörvényben biztosított jogok védelme ezt szükségessé teszi. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról pedig további három munkanapon belül dönt.
- [7] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, ezek között pedig az Abtv. 27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint az Abtv. 29–31. §-ok szerinti feltételek teljesülését. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát {3062/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [8] 3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a határidőben érkezett alkotmányjogi panasz nem fogadható be az alábbiak miatt.
- [9] 3.1. Az Abtv. 27. § a) pontja, és ezzel összhangban az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasz kezdeményezésére olyan bírói döntéssel szemben van lehetőség, amely Alaptörvényben biztosított jogot sért, vagyis alkotmányjogi panaszt Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet alapítani. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában részben az Alaptörvény C) cikk (1) és (2) bekezdéseiben foglalt

hatalommegosztás alkotmányos elvének és a hatalom erőszakos megszerzésére, gyakorlására vagy kizárólagos birtoklására irányuló törekvések tilalmának, az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt állami alapjogvédelmi kötelezettségnek, az Alaptörvény VIII. cikk (3) bekezdés utolsó mondatában írt, a politikai pártok közvetlen hatalomgyakorlását tiltó szabálynak, illetve az Alaptörvény 37. cikk (1) bekezdésében előírt, a központi költségvetés végrehajtására vonatkozó alkotmányjogi elveknek a sérelmére hivatkozik. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanakkor az Alaptörvény e szabályainak egyike sem Alaptörvényben biztosított jog, így ennek megfelelően vélt sérelmükre alkotmányjogi panasz sem alapítható {ezzel egyezően lásd 3062/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [17]–[23]; illetve legutóbbról lásd: 3044/2018. (II. 13.) AB végzés, Indokolás [8]}. Ebből következően az alkotmányjogi panasz ezekben a részeiben nem felel meg a befogadhatóság Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontjában foglalt törvényi követelményének.

- [10] 3.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdésének előírása szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjai szerint az alkotmányjogi panasz akkor tartalmaz határozott kérelmet, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, illetve egyértelmű indokolást ad elő arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény II. cikke, az Alaptörvény IX. cikk (1)–(5) bekezdései, az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében elismert, a személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő alapvető jog, az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdései, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint az Alaptörvény XXV. cikk tekintetében nem felel meg az indítvány határozottságára vonatkozó követelménynek. Az indítványozó ugyanis egyáltalán nem ad elő olyan releváns alkotmányjogi érvelést, amelyből kitűnik, hogy pontosan milyen kapcsolatban áll a támadott ítélőtáblai döntés a felhívott alaptörvényi szabályokkal. Ehelyett az indítvány általánosságban kifogásolja a választási kampány tisztességtelenségét, valamint a választási bizottságok döntéseinek szakszerűtlenségét. Ebből következően az indítvány ebben a részében nem tartalmaz olyan indokolást, amelyből kitűnhet, hogy a kifogásolt bírói döntés miért sérti a felhívott alaptörvényi szabályokat, így nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjaiban foglalt követelményeknek {elsőként lásd: 3183/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [23]; legutóbb megerősítette: 3044/2018. (II. 13.) AB végzés, Indokolás [8]}.
- [11] 4. Az Alkotmánybíróság az indítvány befogadhatósági vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § a) pontjában és az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjaiban befogadhatósági feltételnek. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdéseiben előírtakra is, visszautasította.

Budapest, 2018. március 13.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/399/2018.

